

KÖZMŰVELŐDÉS.

Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat heti közlönye.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési díjak:		A társulat minden rendű tagjai a lapot tagdíjaikért kapják.	A lap szellemi részét illető cikkek a szer- kesztőségnek, az előfizetési pénzek a pénz- tári, — az esetleges reklamációk pedig a kiadóhivatálnak küldendők.
Egészévre	8 kor.	Kéziratokat nem adunk vissza.	
Félévre	4 "		
Negyedévre	2 "		

Juniusi gondolatok.

Junius hava az Oltáriszentség bónapja; valamint tehát a természet rügyeit fakasztja, virágait kibontja, illatát szétárasztja, úgy kell az emberi léleknek is közömbösségéből, fásultságából kitesleni. Fakadó virágkehely — bezárkózott szív és lélek, vajjon ezek legyeknek továbbra is az Oltáriszentség diszörsei?!

A satnyuló unokákat, sokszor nem tudja más életre kelteni, mint az elődök hősi példája.

A jobb lelkek már érzik, hogy mind az, mit a mai korból veszünk, nem életet, hanem sorvaszt; az a levegő, mit beszívunk, telve van méreggel, azt a vidéket, melyen járunk, letarolta a bűn, az a tudomány, melyért éveken át törjük magunkat, lélektelen, lefnyasztja erőnket s meggörcsíti gerincünket — szóval vissza kell térnünk oda, hol beragyogta az egész világot a kereszt titka. Egy Sienkievics Rómába megy, tanulmányozza az emlékeket, leszáll a katakombába, előveszi a szentírást, naponkint hallgatja a szt. misét s mikor így lelkét tele szivta a régi idők emlékével, haza megy s megírja a „Quo vadis“-t. Fabiola ezer és ezer példányban a világ összes nyelvén elindul, hogy az ő erőtől duzzadó és a vadállatok üvöltéseitől meg nem ijedő alakjaival leszorítsa a szalonok asztalairól azokat a vézna, kiélt, köhécselő, beesett mellű regényhősöket. Nyomban indulnak világhódító utjukra „A Colosseum vértanúi“, végig akar surranni a mai kor levegőjén „A vértanu szelleme“ s azokat a kemény, száraz lelkeket a szent Ágnes és sz. Caecilia élete akarja meglágyítani. A jobb lelkek a színpadra is más kuliszákat akarnak festeni: eget, melynek csillagai tudjanak lelkesíteni; vidéket, melyen az Isten keze húzódik végig; házat, hol életkedv virul, s mikor így újra festették a színpadot, új alakokat vezetnek be: szt. Dorottyát láncfal kezein és lábán, de mikor megcsörteti azt a láncot, a néző szemében könyv fakad; letűzi Glaukos cö-

löpijét Néró kertjébe s elébe állítja Chlont a ravasz ellenfelet s mikor az a bűbajos boesánatért esedezik, Glaukos ősz szakállá megrezdül s azt mondja: *megbocsájtok*. Érezzük, hogy itt van jellem, itt van a kereszt szelleme; nem oly rettenetes Nérónak eme fákllyája, oly szívesen el tudunk időzni sokáig, napokig eme jelenetnél.

Szóval érezzük, hogy az a kor, az a jellem, az az élet tud bennünket fölemelni, mely az Oláriszentségből bugyog. „Én vagyok az élet“.

Ime egy kép junius hónapra, minden vonása egy-egy juniusi gondolat.

Szent Péter apostol szent miséjét mondja a jeruzsálemi caenácúlumban; ott áll a szoba közepén az egyszerű, durva asztal, nincs rajta semmi drágaság, semmi ékesség; talán két méces pislog a tulvilági félhomályban; ott az asztalon a kenyér, ott a pohár, lából van — panis et vinum —, az apostolnak egyszerű daróc a ruhája; a méces fellobbanásával láthatók arcán a bánatkönnyek véste barázdák. Munkától kerges kezével megfogja a kenyeret s kezdődik az Urfölmutatás: ez az én testem; megfogja a poharat: ez az én vérem és leborulva imádja Jézust. Szól a kis jelzőkalapács s a teremben mélységes csendben térdel a kis nyáj — pusillus grex — mellét veri. A lélek érzi e kép szemlélésénél, hogy más légkör van itt, mint a miénk, melyben tömjén füst uszkál ugyan, de annál kevesebb ima száll, a gyertyák ragyognak ugyan, de annál szivtelenebbek a lelkek, négyes harmonikus csengő szól ugyan, de a térdek meg nem hajolnak; festettek a falak, de a szivekbe nincs vésvé Jézus szelleme.

Megint megszólal a jelző kalapács, az egész terem megmozdul, indulnak az asztal köré: Kezüik összetéve, szemük földre szegezve. Ime ott megy az egykor zsaroló vámos, a durva százados, a csaló bűbajos, mint-ha kieserélték volna őket: áldozni mennek.

Péter apostol kifordul: *Ecce agnus Dei* — hull a szemekből a bánat könnye, száll az ajkáról a credo sóhaja; visszatérve kezdődik a fönséges hálaadás, mely a kegyelem pirját festi az arcokra, a szeretet csókját csattantja az ellenség arcára, kinyílnak a pénzes zacskók, százsorosan megtetézve viszik az apostol lábaihoz az elvett jószág értékét. Az apostol átszellemlülve imádkozik az asztalnál, áhitata át és átjárja a szíveket. Mikor kilépnek a teremből, a zsidók tisztelettel megállnak, csendesen, hogy meg ne zavarják a kijövők áhitatát, mondogatják: *ime a keresztények, hogy szeretik egymást!*

Ez az Oltáriszentségből vett élet. Ilyet hasztalan keresünk mi korunkban: nincs életünk, nincs jellemünk, nincs buzgóságunk. Miért van ez így, miért? mert nekünk, a nép vezetőinek és oktatóinak nincs péteri szellemünk; lenn járunk a hétköznapias gondolkodásunkkal, lelkiünk olyan, mint az elsatnyult bimbó, melyre már hiába süt a tavaszi napsugár! Miért van ez így, miért? Mert az emberekben nincs az első keresztények szelleme, mely az Oltáriszentség gyakori vételéből táplálkozott.

Ime egy vigasztaló kép, melyen az ősök példája tükröződik vissza. Hol történt ez? A katolikus Franciaországban? Nem. Talán a magyarok Máriaországában? Nem. A protestáns Angliában. Egyik egyházmegyében már 15 év óta kath. szertartásokat végeznek. A püspök eltiltja. Mozgalom indul meg: 275 uri férfi élén Morri tábornokkal, a püspök elé járulnak, kéri a kath. szertartások visszaállítását. Morri tábornok azt mondja: ők mindnyájan készek meghalni azért a kath. hitcikkelyért, hogy Jézus valóságosan és lényegesen jelen van az Oltáriszentségben. — Virrad már minden felé, nem szabad, nem lehet mindig sötét éjszaka. Krisztus élni, Krisztus uralkodni akar és pedig az Oltáriszentségből, az Oltáriszentség által!

Junius hava az Oltáriszentség hónapja; valamint tehát a természet rügyeit fakasztja, virágait kibontja, illatát szétárasztja, úgy kell az emberi léleknek abból a közönbösségből, fásultságából kifésleni. Fakadó virágkehely — bezárkózott szív és lélek, vajjon ezek legyenek továbbra is az Oltáriszentség díszörsegei?!

Sóóthy.

Püspök urunk bérmantja a gyergyói espereskerületben.

(Folyt. és vége.)

Püspök urunk az üdvözlő beszédben kifejtett pontokra atyai szeretettel válaszolt. A beszéd őszinte alaphangja láthatólag kellemesen érintette a kegyes főpásztort, biztosítá a

tanítókat, hogy valamint eddig tette, úgy ezentul is különös figyelmébe fogja őket részesíteni. Volt alkalma az iskolákban a gyermekek feleleteiből meggyőződni a tanítók munkásságáról. Jól esett látnia a jó viszonyt, mely a tanítószáz és a papiség között fennáll. Kéri a jó Isten, hogy ez a tanítószáz számban és erőben, hitben és lelkesedésben meg ne fogyatkozzék. Az Ur Krisztus szelleme, a nép üdöskéje, az iskolákban és a társadalomban még áldozatok árán is tevénytartassék. Mindenek fölött örömet tejezte ki, hogy a gyergyói tanítók ismerik helyzetüket és hivatásuk fontosságát. Az egyesület hódolatát kegyesen fogadta és mindegyik tanítóhoz volt egykét atyai nyájas szava a az igen szép számban megjelent tagok a lelkesedés s gyermeki szeretet mély hálaérzése között vesznek búcsút az apostoli egyházfejedelemtől, előbb azonban az apácák vezetése alatt álló leányiskolák meglátogatására is testiletlel elkísérik. A gyermeki hü ragaszkodás, a főpásztori szeretet e nyilatkozó jelei a közönség körében is mély hatást idéztek elő.

Ezt a délutánt a főpásztor egészen az iskoláknak szentelte. Sokat, igen sokat kellene az amugy is szűk helyre szorított sorokban írnuunk, ha az iskolákban észlelt csint, az ügyességet, az éber figyelmet, az okosságot, a vallás tanításban és tanulásban való buzgalmat, a mélyeséges tiszteletet és szeretetet, melyeket ott láttunk, megakarnók írni. A főpásztor mindezeket gyönyörködve szemlélte végig, valamint a nagyszerű ünnepejlyt, melyet számára rendeztek: — legyen a jó Isten bőséges jutalmak a jó sororoknak és mindavoknak, kik ennek rendezésében az Ur Jézusért és az Ur Jézus fáradhatlan apostoláért buzgólkodtak.

A lelkes óváció, melyben a főpásztor Szent-Miklóson való tartózkodása alatt mindentelé részestilt, fénypontját azon nap vagyis kedden este érte el. Harangozás után a város egészen megmozdult. Morsárdurrogások hangzottak el, hogy a népet tisztelgésre hívják. Hirtelen egyszer, kevéssel 8 óra után, mint valami tüzkigyó kibontakozik a sötét éjszakában a szines lampionokkal tarkított fáklyás menet, mely a piaci térről a lat. szertartásn plebánia ház felé esavarodik tel. Itt a hatalmas test megállapodik, a helybeli polgári dalárda valamint az iskolás gyermekek kara énekel, majd a fáklyák villogó fényénél egyik ablakban föltünik a püspök jóságos arca, melynek láttára a közönség óriási lelkes éljenzésben tör ki. Az éljen esillapodtával László Antika, egy kis fin ügyes beszéddel üdvözlö a kedves „püspök bácsit“ és reá a főpásztor meleg szavakban mond köszönetet a fényes tisztelgésért.

Tisztelgés után a püspök úr ó méltósága kívánságára Tóder vezértanító felvezette a formás IV. elemi iskolai tanulót hozzá, ki igen szép dicséretben, buzditásban estalán jutalomban is részesült. Másnap a keresztjáró körmenetet az örmény templomba a kegyes főpásztor vezette. Mindenkinek és különösen a főpásztornak föltűnt a bérmálás szentségének kiosztása közben a szép ének, a sikertilt szónoklat, a gondos csin, a tiszta műérzek, mely az Isten házat betölti.

Szent mise végével ugyancsak ő méltósága vezette vissza az impozáns körmenetet a latin szertartásu templomba, hol nagyszerű és megható Te Deumot tartott. Azután fáradhatatlan meglátogatott igen sok beteget, közöttük Csergő Gyula községi főjegyzőt. Ehbé előtt, mely az örmény szertartásu plebániá volt, nagy kegyesen, apostoli szívrrel fogadta az örmény kath. egyház fényes tisztelgését. Az összes megbérmáltak száma Szent-Miklóson 1906.

Három óraker megkondulnak a harangok, a közönség újból előjön, előzúli az utcákat és a tereket, hogy búcsút vegyen a magas vendégtől, a ki olyan nagyokat műveit és a kitől azért olyan nehéz a megválás. Hamar megalakul a banderium, sorakozik a menet és László Ilona III. polg. tanuló üdvözlése után a főpásztor Isten hozzádot mond a jó szentmikulsiaknak, hogy apostoli utját tovább folytathassák.

A l f a l u b a n.

Szent-Miklósról a főpásztort valóságos kocsiözön kísérte Gyergyó-Alfal felé a Bekénypataka mellett. Az ünnepi hangulat, a szentmikulsiaknak lelkes eljenzése, a szembefekvő magas hegyek, melyek tetején oly közel érzi magát az ember az Istenhez ellenállhatatlanul a mennyekbe távozó Ur Jézust juttatják eszünkbe, kinek ünnep előestéjén érkezik Püspök úr az igazán szerencsés alfalviakhoz. Ők is a nagy naphoz és a magas vendéghez méltóan is fogadták. 70—80 lovas banderium élén Vas-József segéd jegyző tartott igen sikertült beszédet. A diszkapunál pedig, mely számtalan nemzeti színű zászlóktól, a főpásztor cimereitől ragyogott, a község érdemes jegyzője Lőrincz Vilmos fogadta és fejezte ki örömét az apostolok buzgó utódjának látogatásáért s köszönte meg fáradságot nem ismerő tevékenységét hívei lelki üdvének érdekében.

A diszkaputól a plebánia lakásig igazi disz bevonulása volt a főpásztorok. Az utak szélén felvert fenyő galyak, a fellobogózt lakások, a szebbnél-szebb díszítések és körbe futó gurlantók, de különösen egész Alfalu hiveinek szemébe tödült örömkönyvek és égre emelt tekintetek bizonyítják az örömet és lekezlést, melylyel kegyes főpásztorunkhoz és szentegyházunkhoz úgy ők mint buzgó őseik viseltetnek és viseltettek.

Rövid pihenő után a Püspök úr a papság kíséretében a térdelő és apostoli áldást váró nagyszámu hívek sorfala között vonul be a fényesen díszített, a friss fenyűkoszorúk százaival körül fútt templomba, mely ékességét a buzgó plebános, a lelkes Mikes gróf kaplán és az áldozatkész hitközség buzgalmának köszöni; különösen Mikes gróf nemes lelke szerzett örök érdemeket akkor, midőn az oltárt, a szöszeket átalakította és nagy anyagi áldozatot nem kimélő bölkezéssel kifestette megbízta „Jézus Szent Szíve“ és „Paduai szent Antal“ művészi kivitelű szobrait és így Isten házáat, az Isten háza méltóságához méltó fénylyel és pompával ékesítette.

A templomban a szertartások elvégzése után a főpásztor lépett a szószékre és oly meggyőzőleg buzdította híveit a harag indulatának kerülésére, hogy az alfalvi hívek egy szívvel és lélekkel ígérték meg az Ur Jézus példája szerint az igazi felebaráti szeretetet.

Vacsernye után kezdődött a gyóntatás, mint elengethetlen előkészület a bérmálás napjára. Áldozócsüttörtökön már reggel korán taracklővések és a nagy harang figyelmeztette a híveket, hogy elérkezett a nagy nap és a Méltóságos úr 8-óraker fényes papi segédlettel vonult be a templomba, hol a fénylő nap még mélyebbé tette az oltárokat ékesítő szép női kézi munkákat, mi bizonyítja, hogy az alfalvi úrnők is kivették részeiket az Isten házának díszítéseiben.

A kegyes főpásztor által végzett szent mise után, a helybeli plebános lépett a szószékre és emelte fel híveinek

szívét a menybe ment üdvözítő Ur Jézushoz Szentlélekisten megerősítő mulasztjáért; — azután elkezdődött itt is verőfényes szép meleg napfényben a templom körül a kerítésben a bérmálás szentéje kiosztásának magasztos szertartása, a midőn a következő napival együtt 158-ön lettek részessítve a Szentlélek uristen kegyelmében.

Délben a tisztelgések fényesek voltak, mint a fénylő nap, mely boldogítóan küldé le sugarait a kertben időző főpásztorra és a tisztelgők soraira, kik közül elsők voltak a most közelebről megalakult „Oltárregyesület“ tagjai. A főpásztor kimondhatatlanul örvendett, hogy az oltárregyesületi megalakult, mert az Ur Jézus nevében tett minden kis fáradság és tüszurás bőven lesz megfizetve, mert az Istenember nem farkar az áldások osztogatásában. A megjelent tagok száma 30—40 volt a Mária társulat gyönyörű zászlója alatt, mely hasonló buzgúság kifejtésére ösztönöz mindnyájunkat!

Az egyháztanácsot és képviselői testületet Lőrincz Vilmos jegyző vezette; ő méltósága rövid beszédében hivatkozott a multa és ha szenvedések és megpróbáltatásai is voltak, türejk békés lélekkel, mert kiket az Ur Jézus szeret, megszokta látogatni.

Az állami felső népiskola és elemi népiskola tisztelgett ezután Imets János igazgató vezetése alatt s örömet fejezi ki a főpásztor azért, mert állami intézetben a kath. szellem uralkodik és az Ur Jézus tanai követésre találnak; — buzdítja a tantestületeket a kitarásra és megigéri az iskola látogatást.

Azon este fényes kivilágítás és nagyszerű szerenádo volt. Május 17-én a főpásztor az elmaradottokat bérmálta, azután meglátogatta az elemi és felső népiskolát, minden egyes gyermeket kikérdezt a hittanból és szeretetlejesen toglalkozott velük; szent képeket és emlékérmeseket osztván ki közöttük; délután pedig az alfalvi jó hívek könyei között szép diszkapu alatt áthajtatott kíséretével a szomszéd községbe Csomafalvára.

C s o m a f a l v á n.

Alfaltól alig egy kilométerre fekszik e szép nagy község, a hová az alfalviak lelkesedése elkísérte a főpásztort, mert bár onlott az eső, mégis csaknem a fél falu vonult ki a püspök úr és kísérete után. A község határszélénél Rokaly Alajos vezetése alatt székelyekből összeállított diszbanderium 50—60 taggal fogadta a kegyes urat, ki örömmel nézte végig a szeretet munkáját, mely még ilyen nagy esőben is oly kitarással állja meg helyét. Közel az iskolához felállított csinos diszkapunál törzagyökeres eredeti székely szólásmódon Portik Lajos főgondnok, az „ős székely“ mondott igen figyelemre méltó sikertült székely beszédet. A lejegyzett beszéd pedig a maga eredetiségében hangzott így:

Nagyméltóságú Püspök ur, fő lelkipásztorunk!

Kegyelmes atyánk!

Itt várjuk mi Gyergyó-Csomafalva politikai és hitközsége egyetemlegesen háromezernegyszáz katolikus hívő nevében, befogadni kegyes Excellenciádat s megköszönni kegyelmes Excellenciádnak azon atyai jószágot s kegyes gondoskodását, hogy ily hosszadalmas hegyes-völgyes, köves s erdős utazásai közepett nem felejtve hitközségünket, hanem eljött meglátogatni bennünket s elhozván kegyes atyai áldásait mindnyájunkra, s nem rég fáradságos izzadsággal épített imaházunkra.

Ezen magas atyai jószágát kegyelmes Excellenciádnak Nagyságos gróf urnak meghálálni, megköszönni kicsinyek

vagyunk, hanem kérjük a jóságos jó Ur Istent, hogy éltesse s tartsa meg sokáig, hogy azon sok és terjedelmes hitközségeit, melyek kegyes atyai gondozása alatt állanak, hadd vezérelhesse az üdvösség útján az Ur Isten dicsőségére s a lelkek üdvösségére. S midőn ezt kívánjuk, egy szívvél s a lélekkel felsohajunk a magasságba, hogy Majláth Gusztáv ő excellenciáját, a nagyságos Gróf urat a jóságos jó Ur Isten tartsa meg s éltesse sokáig! Eljen, Eljen, Eljen!

Negyméltóságú Püspök Ur, kegyelmes Atyánk! Mi, Gyergyó-Csomafalva háromezernegyszáz katolikus fiai és leányai ezutánra is hű, engedelmes fiai és leányai maradunk állandóan kegyes rendelkezése alatt szent kezeit csókolva. — Dicsértessék az Ur Jézus Krisztusnak szent neve mindörökké.

Beszéd közben kitisztult az ég s a jó főpásztor hívei tiszta szívéből feltörő ezen természetes érzelmeket nyájasan megköszönve behajtották a plebánia udvarába. Mintán átöltözöködött, megtartotta a bevonulást a szép templomba. A templom nagy arányai a most emelt Lurdesi márványoltár, az ügyes barlanggal, a szép berendezés, a kiváló fellüğelet mindnyájunkat igen meglepett. Ámultak is bizony a csomafalviak, ilyen bevonulást talán soha sem láttak. Minden nap szülőva volt a terjedelmes templom hívőkkel, püspök urunk nem egyszer intézett apostoli beszédet hozzájuk. Bérmeáltak száma 945. Tisztelgett az egyháztanács és iskolaszék Puskás Adolf körjegyző vezetésével és a tanítók. Vasárnap délután 3 óraker borongós időben utazott a főpásztor Ujfalu felé.

U j f a l u b a n .

Ujfalu is nagyon közel fekszik Csomafalvához. Két falu között hárszabán zöld fenyűkkel van kidiszítve. Ezen fenyűsorok között haladtunk egész a „Sárospatak dombjára”-ig, hol a falu határában az ujfalviak banderijna várakozott. Elekes Józsa Márton üdvözölte a kegyes urat, a ki köszönettel válaszolt. Aztán a szép izléses diszkapunál Bajkó honvédszázados katonái díszruhában mondott mélyen átgondolt üdvözlő beszédet. Bár szakadt az eső, a katonameger nem adta fel a várat, köröm szakadtáig kitarított nem látgtya az utolsó szög. Beszéde ez volt:

Méltóságos és fötisztelendő Gróf Püspök ur!

Kegyes uram!

Gyergyóújfalun egyházközség nevében a legmélyebb alázattal és hűn hódolattal üdvözölöm Méltóságodat.

Minden körben, minden időben e nép közt ünnepe volt az a nap, a melyen apostola, főpásztorja megjelent, részesíteni őket a vallás áldásaiban.

Atyánk a hazaszeretemben, mondjuk, mesterek voltak. életüket, hazájukat áldozták fel, de vallásukért is, ha veszélyben forgott, dicsően tudtak meghalni; igen, mert vezetőjük, oktatójuk saját apostoluk, főpásztoruk volt, vagy felkentje, megbizottja.

A mit az ujfalvi atyáink megteremtettek, s nemzedékről-nemzedékre reánk hagytak, azt mi is védeve oltalmazva mai napig megtartottuk, s ez az, az egyvérből álló község, ma is egy nyeven egy templomban dicséri, áldja, magasztalja az ezek urat — Istenét.

Ez alapon Ujfalu az erdélyi katolikus egyházmegye koronájának egyik igen szerény gyógyücskéjét képezhetne s képezheti mai nap is.

De a legjobb Beszmer-féle acélból készült fegyver is, ha az gondosan ápolva nincs a szolgálatot felmondja nem működik.

A Szentlélek tüze hevével acélozza, rugó keménységűtve edzi sziveinket Méltóságod az ősi róm. kath. vallás iránt, hogy azt mi is szepőltenül adhabunk át utódainknak.

Ezért a nagy öröm, ezért van ma ünnepe Ujfaluak Jezért küldi égtelé szívének dobbanását Ujfaluak apraja nagyja. Isten hozta körünkbe az Isten küldöttjét.

Hamarosan püspök ur megköszönte a fogadtatást és hogy esontig ne ázzunk, a gazdag fásorok között, a felzöld-ágazott utcákban a menet gyorsan, ügyszólva futva, szaladva minden rend nélkül tödült a templomba. Szegény ártatlan fehér ruhás kis leánykákát sajnálunk, kik nem fáradva türelmesen áztak a jó püspök atyáért és csurgó esőben, meg szaladgáltak kezet csókolni. Milyen is Istenem az ártatlan lélek! A templom ajtaja előtt több pap társaságában Molnár plebános várta be a főpászort és adta át a kezeseket igen szép beszéd kíséretében. Ferenczy főesperes pedig mindjárt a rendes ceremonia után a szószékre lépett és íhetett szavakkal vázolta a püspök idejövételének célját, hívta, kérte, sürgette a híveket a bérálás szentségének minél tömegesebb felvételére. Utánna ő méltósága, noha egy keveset lárdadtak látszott, szözlött a Szentlélekisten bőséges malasztjával az ujfalvi hívekhez. Szavai mély hatást gyakoroltak mindenfelé, egy szívvél és lélekkel csüngtek mindenek malasztos ajkain. Szent beszéd után, a temetői szertartás, mély ábitatos kegyelettel, az idő zordonsága miatt a templomban volt és ezután megkezdődött a szentgyónás. Megbérmeáltak száma 1200. — Másnap püspök ur a szabadban, szép idő lévén, fogadta az egyháztanács, képviselői testület és a tanítók tisztelgését. Még azon nap meglátogatta a Marostizesi iskolát és ezen látogatásában kellemes meglepetésben részesítették a főpászort a jó Marostizesi atyafiak. Hirtelen rögtönöztek egy olyan diszkaput, mely akármilyen nagyobb községnek is becsületére válnék. Mondottak alatta lelkes beszédet és a merre elment, levett kalappal köszöntötték: Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus; azután, kezét, ruháját csókolták, örvendeztek látásában és örömeiknek nem volt határa ő benne.

Három óra volt délután, mikor a főpásztor megvált Ujfalutól. Hosszan az út mellé két sorban a nép felállott kilyénfalvaig és úgy bucsuzott könnyezve el a jó atyától. Lassan bajtott a négyes nagy kocsi sor, — ezek lelkesedésétől kísérve; röpdült az idő, alig tíz perc, gyönyörködve szemléli a jó főpászort a nép; szíve epekedik utánna és már megérkezünk az új állomásra.

Kilyénfalván és Tekerőpatakon.

Kilyénfalván és Tekerőpatakon egy-egy napot tödött a főpásztor. Mindkét községben az ünnepeles fogadás az eddigi fényes fogadások méltó záradéka volt. Kilyénfalván a diszkapunál Zatureczky Bálint községi jegyző mondott igen szép és természetes beszédet. Teljesen a község egy fenyűerdő volt, zöld ágak között hatalmas aranybúttal kiürva nagyszeriten nézett ki a plebániatak kapuján: „Eljen az erdélyi püspök”, kedves és emlékezésre méltó a község háza és az iskola feliratai is. Az új, csaknem a romokból őriási fárdozás árán szépen restaurált templom, melyet Ferenci főesperes 22-én benedikált, mindenki figyelmét lekötötte és ábitatra hangolta a lelket. Az iskolai vizsgák a szabadban voltak, hol ő méltósága igen tüzetesen kérdezte a gyermekeket és atyjilag gyönyörködött azoknak okos, természetes feleleteiben. 330-an vették fel a bérálás szentséget, aránylag tehát a csendes kis községnek mintegy fele.

Mindezek után most mit lehet mondani a tekerőpatakj fogadtatásról! Káprázatos fényes egy diadalút volt ez eddig, a szeretet és a ragaszkodás, az eleven hit és a népek szívéből emelve, melyhez fogható a képzelet csodás játéka sem termelhet. Távól minden dissonancia, csupa öröm és fény,

tömjénillat és élő rózsza, a szeretnek és a ragaszkodásnak ölekezése, a kicsinység és a magasság valami természetfölötti változatai; glória és virágözön, hozsánna és Te Deum, mely a földön születik, az emberek között élve munkálkodik. Az emberi cselekedetek által formálódik, — az égbe nyul, mert jutalmat csak a menyországtól vár.

Tekerőpatakon egy református ember, Szilveszter Albert k.-jegyző szívéből fakadtak ily szavak: „Tekerőpatak község lakossága igaz örömmel, igaz lelkesedéssel ül ma ünnepet hön szerető főpásztora a Méltóságos és főtisztelendő gróf püspök úr tisztelétére.

Eljöttünk, eljött e községnek apraja nagyja, hogy egy szívből jövő hozsánnát mondjon, hozsánnát annak, ki azt méltán megérdemli.

Gyenge az éu szavam kifejezni e népnek háláját és azt a gyermeki örömet, melylyel Méltóságodat maga közé várta. De hogy is ne örülnénk, hiszen elhagyott, távoli szegény vidékünkön vajmi ritkán ér a szerenese nagyjainkat magunk között tisztelhetni.

Szegények, elhagyottak vagyunk, Méltóságos gróf Püspök úr! de van szent valásunk, van erős hitünk és van rendületlen hazaszeretettünk, ezt kaptuk örökségül, e kereszt és e zászlóval adták át nekünk nagy őseink a vérükkel megszentelt sovány földet szent örökség gyanant — e kereszt és e zászlóval akarjuk és fogjuk mi is azt megtartani minden időnek végéig.

Áldott legyen azért az Ur, ki Méltóságodat közénk vezérelte, hogy szent hitünkben megerősítsen és hazaszeretettünkben buzdítson; — áldott legyen az Ur, ki elküldé az ő kedveltjét, hogy világosságot mutasson nekük az üdvösség felé, mikép Mózesnek a pusztában amaz éző csipkebokor.

A végtelen jószágú Isten, ki Méltóságodat ide hozta, áldja meg és tartsa meg erdélyi egyházmegyénk büszkeségére annak boldogítására soká, nagyon soká! Éljen!

Azután a Főpásztor a mint bevont a községbe azonnal munkához fogott és áldas koronázta itt is minden munkáját. Munkálkodott megviselt egészsége dacára is az Isten igéjének csodás varázserejével, melyet hívei szívébe hintve az Istenhez emelte őket; munkálkodott az iskolákban az ártatlan gyermeki szívekkel, melyeket maga számára meghódított; — munkálkodott a bérmlás szentségében a Szentlélekisten malasztjával, midőn azt népei szívébe szétárasztotta: — munkálkodott külön a társadalomban a nyomor enyhítésével, a könyvek felszárításával, a betegek látogatásával, a mi elragadta az egész környéket; úgy, hogy minden munkájára a természet fölötti erők valami csodálatosságát látjuk alá szállani, hogy nagyokat és csodálatosokat műveljen a lelkekkel, kiket az Ur Jézus reánk bízott. Mikor az ég öröme, a föld, a népek véghetetlen hálája között a főpásztor befejezte ezen helyen apostoli utját és az ünnepeken Csik-Sómlýón akart lenni, mint hajdan szent Pálhoz — az apostolok cselekedeteiben, — ki elbűsűzött az ezezusbeliektől, mert a pünköszi ünnepeket fenn Jeruzsálemba akarta tölteni, úgy az apostoli főpásztorhoz is a válás e perceiben eljöttek papjai és hívei, hogy elbűsűzzanak tőle. Szomorúak és bágyadtak, csüggedtek és leverték valánk. Azonban az apostol vigasztalt az apostoltárs szavaival: „Ismét visszatérek hozzátok, ha Isten úgy akarja!“ és „újból meglátlak titeket“.

Azután május 24-én reggel 9¹/₂ órakor nagy kocsisortól kísérve, a virágok és könyvek özönétől borítva a nép sírása és epekedő fobása között a csiki országoton elindult Csik-Sómlýó felé. A Gréces tetőn elbűsűzött a hivatalos világ és fogadta a felesiki papság. Utjában még egyszer viszontlátta híveit, az áhítatos zarándokokat, a kiket olyan nagyon szeretett és a kik életüket is adnák érte. Most ezen hegyes-völgyes vidéktől, hol a természet csatáit vívta meg, talán messze jár már, — azonban lába nyomában a dús áldás dövekedik, mert magával viszi könyeit a szomorkodóknak, a kiket megvigasztalt. A szegényeknek és béneknek, a kiket felségített, hálalmait a sok betegeknek, kiket községünkint mindenütt, a bűnbűvők töredelmét, kiket az Ur Jézus vérében megkeresztelt, a gyermekek ártatlan szíveit, melyeket iskoláinkint a maga számára eljegyzett, a megbérmáltak ezreinek hő fohászait, a kik az ő életéért imádkoznak — szóval magával viszi negyvenezer hívő katolikus mélységes szeretetét, és háláját, kik rajongó szeretettel kísérik apostoli utjában és csodálatlalt tekintenek fel a tapasztaltak után erőben és hitben, erényben és tettekben, vigasztalás és áldásokban gazdag főpásztori magas alakjára.

— g.

Kérdések és feleletek.

Mi az egyetemi keresztkérdés legjobb megoldása? A katolikus *tuomány* székfoglalása. De hát van ilyen Magyarország? Még nincs, de legyenek nyugodtak: lesz! Vannak utjak, kik tanulnak avval az őszinte meggyőződéssel, hogy a füstélyoknál nyomosabb érvek állanak a keresztény igazság rendelkezésére.

*

Lesz-e erős, tekintélyes keresztény *politika* a jövőben? Két föltétel alatt valóban lesz. Először is, ha a független elemek nem tartanak a stréberekkel és egyezkedőkkel. Másodsor, hogy nem játssza ma senki a Cincinatusok szerepét s nem tér vissza a küzdőtérrel Háromszékbe vagy Arvába, míg el nem fogy a szíve-vereése. Ma a Cincinatusok csak érdekesekek, de nem hasznosak!

*

Lesz-e katolikus *autonomia*? A jelek azt mutatják, hogy bizonyos helyen tréfára vették a Föltség szavát is. Pedig létesülnie kell, ha csak meg nem akarjuk bélyegzetetni magunkat az egyháztörténelemben. Ha valaki elég ügyetlenül odadobta is a *hungarismus* jelszavát, szükségünk van rá s megis akarjuk valósítani, hogy megszüntessünk egy másik *hungarismust*, mely nem frázis, hanem keserves valóság. Azon pedig csak vaskalapos, szük látókörű nak ítélhetőnek meg, hogy az Egyház világi vonatkozású ügyeibe világiak is beleszóljanak, még pedig országszerte. A túlzó konservatizmus épen olyan egyoldalóság, mint a liberalizmus.

*

Lesz-e keresztény *társadalom* vagyis lesz-e keresztény telfogás a mi társadalmunkban? Vessünk fel néhány más kérdést, azok talán közelebb visznek a válaszhoz. Mesebeszéd-e a párisi túlköltekezés, a fából való vashid, köztünk bolyanganak-e még az inkompatibilis képviselők s a Kriványok irmagostul együtt kihaltak-e? Nem lehetne „Uri huncutságok“ címe alatt hazai történetünk legutóbbi eseményeiből igen sokat összefoglalni? Nincs-e túlfuomult érzékünk

az érdemek és kitüntetések iránt? Igaz-e, hogy a hűség lidérce után tévelygünk és sarkunkban az özés leselkedik?

Legalább annyira őszinték lehetünk, hogy nem tagadjuk le e kérdések jogosultságát. A kik mindezeket tudják s még egyebet is, ugyan mit is tegyenek?

Vajjon lehorgaszszuk-a fejünket s huzódjunk meg udvar-házainkban, mert tán durva az élet és haszontalan, romlott az intelligencia, a nép pedig gyöngé?! Az ilyen visszavonulás: gyöngeség. A misanthropok az emberiség rokantjai; ilyenekre pedig nagy érdekeket nem lehet bízni. Azt meg hetvenkedés nélkül is elmondhatjuk, hogy nemzetünk is nagy érdekek hordozója. Taine mondotta egyik felolvasásában: „minél többet kívánnak az embertől, annál többet nyujt”. A mi igaz e mondásban, magunkra vállalhatjuk. Senki el ne vonuljon a keresztény társadalom élhető szervei mellől, bárminek hívják is azokat, s ne akarjon mindenki hangadó lenni ott, hol munkásnak lenni is dicsőség. A jóra való törekvések nem végződhetnek Diogenes hordójában, oda csak a cynismus és blazirtság szorúl; a ki a keresztény társadalom munkásai közé áll, az nagyrészt a korallak zajtalan, de kedvet adó munkájára vállalkozott. Alapot rak újabb évezredekhez; beleöli ugyan erejét, de meg van az a páratlan vigasztalása, hogy a legnagyobb erkölcsi erőt, a keresztényeget gyarapította, nemzete életében.

A „tegnap” igen borús volt, mindeki tudja! a „ma” nem a miénk, senki sem tagadja; hogy a „holnap” a miénk legyen, ez a mi teendőnk, feladatunk, kötelességünk. Ha összeállunk kéz-kezet fogva, akkor lesz kath tudomány, politika és társadalom nálunk is s ehhez egy eleven szerv, az országos katolikus autonómia!

B.

KISEBB KÖZLEMENYEK.

Missió-egyesület.

Püspök Urunk Ó méltósága 1899. évi „in festo Expectationis” kelt magas főpásztori levelében jelezte, hogy felette örvendene, ha terjedelmes egyházmegyében, a hol oly bő aratás kínálkozik és a hol munkásokban nagy hiány van, szintén létesítené a nagy szükségét pótló „papok missió egyesülete”, mint a pécsi egyházmegyében.

A kiszámíthatatlan nagy lelki házzal működő Jézus-társasági és lázarista atyák annyira le vannak foglalva más vidékeken, hogy egyházmegyénkben a szent évben csak néhány plebániát szerencsésítettettek áldásos működésükkel, pedig sok plebánia kívánta és kérte.

A mit az „In Corda Jesu salus” jeligés főpásztor Isten dicsőségére és a lelkek üdvére forrón óhajtott és óhajtat, annak teljesülnie kell. Az erdélyegyházmegyei világi és szerzetes papok missióegyesülete létesül féltben van. Már folyó évi október havában megkezdheti működését.

A legszentebb Szív segédelmével már nemcsak az előkészületek vannak megtéve, hanem hála Istennek vállalkozók is vannak. Nagy lelki öröm töltötte el mindnyájunk szívét, ha végig tekintünk a nagy szellemi harcra lelkesedéssel vállalkozók során.

1901. május végéig működő tagoknak jelentkeztek:

1. P. László Polycarp provincialia.
2. Karácson Márton apát, főesperes plebános.
3. Olti Mózes főgymnásiumi tanár.
4. Dr. Fejér Gerő főgymnásiumi tanár.
5. Dobordán Károly káplán.

6. Zomora Dániel alesperes plebános.

7. Gróf Mikes János káplán.

8. P. Sántha Angelus házfőnök.

9. Jaross Béla káplán.

10. Mészáros József káplán.

11. Pap Tamás plebános.

12. id. Szabó György alesperes plebános.

13. Rancz János alesperes plebános.

14. Gazda Dénes plebános.

15. Oláh Károly plebános.

16. Soóthy Gyula spirituális, Oltáregyesületi igazgató.

17. P. Csizsér Elek zardafőnök.

18. Dr. Bilinszky Lajos képezdei igazgató.

19. Vezér László prefectus.

20. P. Kori Otto zardafőnök.

21. Eröss József főgymn. tanár.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Azon tisztelt tagtársainkat és előfizetőinket, kik fizetési kötelezettségüknek eleget nem lettek, most az új félév kezdetén tisztelettel felhívjuk kötelességük teljesítésére.

— **Ürnap.** A kath. egyház egyik legnagyobb ünnepe, a melyen nyilvános vallomást teszünk azon hitünkről, hogy Jézus Krisztus az Oltáriszentégekben jelen van. A püspöki székhelyen megteleték fényes ünnepelték meg a nagy napot. Oltáregyesületünk gyönyörtelen felkészítette az oltárokat. Kedvezőtlen idő miatt nem volt körmenet. A szent misét Fábián Sándor nagyprépost mondotta.

— **A vezérkar Gyulafehérvárt.** Folyó hó 2-án érkezett meg Bécsből a vezérkar, hogy megejtse Erdélyben a terepszemlét. Délután 4 órakor érkezett meg báró Beck Frigyes tábornagy vezérkari főnök lovag Pitreich Henrik, lovag Ziegler és Hammer vezérőrnagyok és még vagy 30 főtiszt kíséretében. Az állomásnál Probst szebeni hadtestparancsnok, Perl vezérőrnagy a katonaság részéről, míg Novák polgármester és Rouka főkapitány a város nevében fogadták. Szívélyes éljen kiáltásokkal üdvözölte a nagyszámmal megjelent előkelő közönség a hadsereg legnagyobb emberét. Tetszett is ő Excellenciájának, mert Novák polgármesternek ismétlenül kifejezte a magyarok iránt való háliját, kik mindenütt nagy előzékenységgel fogadták. Beck báró a püspöki palotában szállott meg mint a püspök ur vendége. A kanonokok közül Nagys. Dr. Ujfalussy és Imets úrak ajánlották fel nagy vendégszeretettel lakásukat. A püspöki lépcső bejáratánál a káptalan testületileg, a tanári kar egyes tagjai, Ucsnay tábori lelkész, a törvényszék, városi képviselő testület fogadták a vezérkari főnököket, ki minékutána szívélyes szavakkal megköszönte a nem várt szívélyes és kitüntető megtiszteltetést, lakosztályába vonult vissza, a hol a káptalan, tanárikar és a lelkész tisztelt Becknél. Hétfőn reggel Ucsnay tábori lelkész a vezérkari főnök kifejezett óhajára szentmisét szolgált a püspöki palota kápolnájában, melyen sok főtiszt is részt vett. Harmadfel napig időztek itt, miáltal részint taktikai gyakorlatokat végeztek, részint a vidéken terepszemlét eszközöltek. Szerdán Tüvisre s onnan Erdély több városába rándulnak. Junius 11-én tartja báró Beck Segeavárt fele óégerterhes vezérkari főnök állásának 20 éves jubileumát. Junius 26-án ér véget erdélyi útja.

— **Püspök urunk** Csik-Somlyóóról Székely-Udvarhelyen keresztül máj. 31-én érkezett Segesvárra, a hol a pályaudvaron nagy közönség jelenlétében Béli László főispán és Waldbauns Frigyes polgármester üdvözölték. Hosszu kocsisor élén banderiummal vonult be a városba. A templom ajtajában Meisel J. h. plebános beszédet mondott és átnyujtotta a templom kulcsait. A kegyes főpásztor ezután bement a templomba

és imádkozott. Este fáklyászenét rendeztek tiszteletére. Junius 1—10-ig a kükküllői esperes-kerületet látogatja meg a főpásztor, melyről bővebben jövő számunkban fogunk megemlékezni. Jun. 10-én hétfőn fog székhelyére visszatérni.

— **Oltáregyesületi hírek.** Mult vasárnap tartotta a helybeli Oltáregyesületünk havi közös isteni tiszteletét. Délután gyűlés volt, melyen dr. Vass Albert tartott magvas felolvasást, mit a gyűlés nagy érdeklődéssel hallgatott; s egyben elhatározta, hogy a felolvasást a *Közművelődésben* közölni fogja.

Az elnök indítványára a *Közművelődés* és a *Gyulafehérvári Hírlap* szerkesztőségének köszönetet mond a gyűlés, hogy az oltáregyesületek ügyét eddig oly nagy szíveséggel fölkarolták.

5 órakor a szt. beszédet és litániát az egylet Igazgatója tartotta.

Gróf Mikos Arpádné és Eröss József az egyesület alapító tagja lett.

Köszöntő levelet küldött (kettőt!) a tekei egyesület. A székelykeresztúri egyesület pár hét múlva csatlakozni fog a központihoz.

A központi egyesület leendő zászlójára gyűjtést rendez. A kegyes adományokat a vidékről is elfogad és nyújt az igazgatóságnak (vár, a papnevelde). Oly zászlót akarunk beszerezni, melylyel becsülettel valljunk az országos kongresszuson.

Az iskolai év végével fölkérem azon tőnsts. urakat, kik a szt. Gyermekség ügyét kezelik, hogy a begyűlt összeget szíveskedjenek az egyházmegyei Igazgatóhoz beküldeni; s egyszersmind írják meg, mik a nehézségek ez ügy körül, s fordulnak-e elő a gyerek világban kedves és megható történetek? Ezeket aztán e lapban közölni fogjuk.

A helybeli irtalmas növérek templomában Jézus Szive ünnepén — junius 14-kén s az azt követő szombaton és vasárnap háromnapú ájtatosság lesz köv-tkező sorrendben: pénteken 1/26. kor szt.-beszéd, megkérlelő körmenet a zárd. kerijében, litánia Jézus szt. Szíveről az új oltárnál. Szombaton 5-kor szt.-beszéd, litánia, vasárnap 5-kor szt.-beszéd, litánia, Tedenn. Ez ájtatosságot az oltáregyesület tagjai és a zárda növendékei tartják.

— **Zászló megáldás.** A szamosújvári szt. Ferenc-rendiek templomában egy szép és lélekemelő ünnepély folyt le e hó 19-én. Ekkor áldotta meg főd. P. Salamon Albert lelkész a szamosújvári m. kir. országos fegyintézet őrségének új lobogóját. Fél tíz órakor ünnepélyes menetben hozták a begyűlyöltített lobogót az önképző-fúvó-zenekar indulója mellett a fegyintézetből a templomig. Az őrség kath. tagjai teljes díszben sorba vonultak elől, ezt felérbe öltözött lányok követték, majd a zászlótartó, kit Uhlyárik Albinné a zászló anyja követtet ferjévei és a többi tisztviselőkkel. A szent misét Salamon házfőnök végezte. Misa alatt a fúvó-zenekar játszott két darabot; Zeffer Lukács vezetése alatt a polgári énekkar két darabot énekelt. Nagyban emelte az ünnepélyt Tarisnyás Terka k. a. énekszólója, ki „Hozzád fohászokunk“-at énekelte el szép és kellemes hangon, Esztegar Gergely hittanár orgona kísérete mellett. Misa végétével Salamon Albert lelkész megáldotta a lobogót, mintán a szokásos szegbeverések követtek. A lelkész után Uhlyárik Albinné, az országos fegyintézet igazgatójának kedves neje, mint zászlóanya hitűt szegot. Őt követték a felérbe öltözött zászló nyoszolyó lányok: Abraham Mariska, Finta Ilona, Horgos Róza, Nagy Ibolyka, Pap Anna, Rád Kata, Szabó Margit, Székely Kata, Tellmann Gizella, Técsi Ilona, Uhlyárik Emília és Veres Ilona. A szegbeverések után felemelték a lobogót és Lukács Károly fegyintézeti lelkész beszédet mondott, fejtegetve a nemzeti szalagra felírt e három szót: „Isteu, király, baza“. A lobogó egyik oldalán Boldogságos Szűz Mária, a magyarok

Nagyasszonyának képe van, a másik oldalát Magyarország címére díszíti. A szepen lefolyt egyházi ünnepély után ugyanolyan menetben mint a hogyan hozták, vitték vissza a lobogót a fegyintézetbe és az ottani kath. templomban helyezték el. Mi is az ünnep jeles szónokával ohajtunk, hogy a m. kir. országos fegyintézet őrsége az új zászló alatt bátran harcoljon a kath. hitért és szent vallásunkért. E. G.

— **B. e. Steinizer Ede** síremlékére adakoztak: Kovács Simón kanonok 20 kor., Léstyán Lajos 3 korona. Özszeg 429 kor. 90 fillér.

— **Missio Szepsi-Szent-Györgyön.** Lollok József és Csukovics J. lazarista arják Szepsi-Szent-Györgyön május 27-ől junius 4-ig, vagyis kilenc napon keresztül csodával határos buzgalommal és reményen felüli eredménnyel szent missiót tartottak. Igazán az idővség napjai voltak ezek és nyomai a hívek hitéletében örökre megmaradnak.

— **Meghívó.** A gyulafehérvári róm. kath. elemi fiú iskola folyó évi junius hó 8-án d. e. 10 órakor mint a koronázási évforduló napján, iskolai ünnepélyt rendez az intézet helyiségében. Műsor: 1. D. e. 9 órakor ünnepélyes isteni tisztelet a szt. Ferenc-templomban. 2. Hymnus. Ének. 3. Idegen földön. Szavalja: Resch R. I. oszt. tanuló. 4. Magyar polgár. Szavalja: Barts K. III. oszt. tanuló. 5. Kik voltak a honvédek? Szavalja: Rejőd T. IV. oszt. tanuló. 6. Szózat. Ének. 7. Nem megyek én idegenbe. Szavalja: Kádár L. II. oszt. tanuló. 8. Ismerek egy szép országot. Szavalja: Dimitrovits A. III. oszt. tan. 9. Magyarország királyához. Szavalja: Mazuch F. IV. oszt. tanuló. 10. Szűz Mária bazánk reménye. Ének. 11. A haza. Szavalja: Necrelescu E. IV. oszt. tanuló. 12. A zarándok. Szavalja: Magdó J. IV. oszt. tanuló. 13. Szózat. Szavalja: Petri H. IV. oszt. tanuló. 14. Beszéd. Tartja: a hitoktató. 15. Induló. Ének. D. u. 2. órakor iskolai kirandulás az Újvilág helyiségbe.

— **Vizsgák rendje.** A károlyfehérvári püspöki Lyceumban az 1900—1901-iki tanév második feléről tartandó vizsgák rendje. Junius 5-én délután az előadások megszüntnek. Junius 11-én vizsgálat az Erkölcstanból (III.—IV.) Junius 12-én vizsgálat az Egyháztörténetből (I.—II.) Junius 17-én vizsgálat az Ágazatos hittanból (III.—IV.) Junius 18-án vizsgálat a Szentírásstudom. yból (I.—II.) Junius 22-én vizsgálat a Bölcsészettől (I.—III.) Junius 24-én vizsgálat Patrologiából (I.—III.) és Egészségtanból (III.) Felsőbb jóváhagyással Az igazgatóság.

A gyulafehérvári róm. kath. főgymnasi. mban 1900—1901-ik iskolai év végén tartandó nyilvános vizsgálatok sorrendje. Junius 15-én az előadások megszüntetése. Junius 17-én 8—12-ig a) csoport Hittan I—III. osztály. Junius 17-én 8—12-ig b) csoport Magyar IV—VII. osztály. Junius 18-án 8—12-ig a) csoport Hittan IV—VII. osztály. Junius 18-án 8—12-ig b) csoport Magyar I—III. osztály. Junius 19-én 8—12-ig a) csoport Latin I—III. osztály. Junius 19-én 8—12-ig b) csoport Latin IV—VII. osztály. 3—5-ig Ének I—VII. osztály. Junius 20-án 8—12-ig a) csoport Rajzoló geometria I—IV. osztály. Junius 20-án 8—12-ig b) csoport Görög nyelv és gör. h. olv. V—VII. osztály. és Bölcsélet VII. osztály. Junius 21-én 8—12-ig a) csoport Mennyiségtan I. osztály és Német III—IV. osztály. Junius 21-én 8—12-ig b) csoport Német V—VII. osztály. (Egészségtan VII. osztály. Junius 22-én 8—12-ig a) csoport Földrajz I—III. osztály. és Történelem III. osztály. Junius 22-én 8—12-ig b) csoport Történelem IV—VII. osztály. 3—6-ig Tornavizsga és Tornaverseny I—VII. osztály. Junius 24-én 8—12-ig a) csoport Természettan I., V., VI. osztály. Junius 24-én 8—12-ig b) csoport Természettan II. és IV. osztály. és Természettan VII. osztály. Junius 25-én 8—12-ig a) csoport Mennyiségtan II., IV., VII. osztály. Junius 25-én 8—12-ig b) csoport Mennyiségtan III., V., VI. osztály. Junius 29-én Halladó isteni tisztelet. Évzá-

ró ünnep, jutalmak és bizonyítványok kiosztása. Gyulafehérvárt, 1901 június 1. Az igazgatóság.

A gyulafehérvári r.k. elemi fiúiskolában az 1900/1901-ik tanévet záró nyilvános vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg. Június 17-én d. e. 8—12 óráig a IV. oszt. minden tantárgyból. Június 18-án d. e. 8—12 óráig a III. oszt. minden tantárgyból. Június 19-én d. e. 8—12 óráig a II. oszt. minden tantárgyból. Június 20-án d. e. 8—12 óráig az I. oszt. minden tantárgyból. Június 22-én d. e. 8 órakor háláadó isteni tisztelet a szt. Ferenc-r. templomban, melynek végzetével evzáró ünnepély, érdemsorozat felolvasása, jutalom és bizonyítványok kiosztása. Úgy a vizsgálatokra, mint a záróünnepélyre a tisztelt szűkök és érdeklődő közönség tisztelettel meghívatik. A jövő tanév 1901. év szeptember hó 2-ik napján kezdődik, ugyanakkor tartatnak meg a felvételi és javító vizsgálatok is. Gyulafehérvárt, 1901. június 1. Az igazgatóság.

I R O D A L O M.

* **Szerény jelentés és alázatos kérés.** A XX. század első esztendőjének utolsó hónapjában (1901 december 23-án) a jó Isten kegyelméből megünnepelendő 25. éves áldozó papságom emlékére Székely Katolikus Hítségök címen egyházi beszédeimet, melyek részben az „Isten Igéjé“-ben, a „Jó Pásztor“-ban, a „Pajók Lapja“-ban és a „Közművelődés“-ben már megjelentek, részbe pedig sajtó alá vannak rendezve, főpásztori jóváhagyással kiadni óhajtván: megrendelésre hívom és kérem fel az egyszerű székely katolikus pap egyházi beszédei iránt érdeklődő nagyérdemű közönséget. En magamat nem ajánlom. Ajánljon Istenben boldogult Tala-hér János, ki több alkalommal így írt hozzám: „Igy kell írni; ily szépen, ily emelkedetten, ily világosan és vonzólag.“ „Mindenszentek ünnepére szóló beszéde egyik kiváló disze esz az ünnepi ciklusnak.“ „Ez szent beszédet új év után való vasárnapra annál szívesebben közölök, mert azt sokan fogják olvasni.“ stb., stb. Beszédeimet sem ajánlom én magam. Helyettem ajánlja az erdélyegyházmegyei bíró, kineknek véleményét az én jó püspököm; Székelyi Majláth Gásztáv Károly gróf ur ő méltósága 4342—1900. sz. kegyes leiratában ekképen közölte velem: „A beszédeket gondosan átolvasván, azokban sem hit, sem erkölcsellenes dologt nem találtam. A beszédekben a szent Atyák gondolkozásmódja igen szépen tükröződik vissza.“ A „Székely katolikus Hítségök“-ban 60 ünnepi vasárnapi és alkalmi beszéd van és 25 ivnyi terjedelemben t. évi november hóban hagyja el a sajtót. Ara 5 korona lesz. Papnövendékeknek 10 megrendelés után 3 korona. Hogy a nyomandó példányok számát illetőleg magamat idejében tájékoztassam; a megrendelést alázatos tisztelettel és egész bizalommal f. évi június hó végéig kérem. Lembény, 1901. május hó 1-én. (Háromszék) vármegye, n. p. Bereczk.) László József, plebános.

* **Magyar Sion.** Egyházi-irodalmi havi folyóirat. Kezdetől XXXIX. az új sorozatban XV. évfolyam. 1901. V. füzet. Megjelent május 20-án. Tartalom: A Gondviselés az élet bajaiban. Gagy Györgytől. Ember és evolúció. Pethő dr.-tól. A gyermek Krisztus köntöskéje. Némethy Lajostól. Irodalom és művészet. Mihalovics Ede dr.: A kath. prédikáció története Magyarországon. Ism. Békési Emil. — M. J. Scheeben: Handbuch der katholischen Dogmatik. Ism. Pethő dr. — Pokorny Emánuel dr.: Ó-szövetségi bibliai történetek. Ism. Z. — Filó Károly: A vértanú szelleme. Ism. K. — Divald Kornél: Művészettörténeti korrajzok. Ism. X. —

Györfly János: Szántan és mertan. Ism. Y. — Victor Cathrein S. J.: Durch Atheismus zum Anarchismus. Ism. N. E. — Ruschek Antal: Alkalmi egyházi beszédek. Vegyes közlemények.

* **Jó Pásztor** egyházzónoklati folyóirat, szerkeszti és kiadja: T. Pelikán Krizsó XIX. évfolyam VII. füzet 1901. június. Tartalom: 1. Husvét után V. vasárnapra. (Folyt.) 2. Keresztjáróra. Az a jó ima, a mely 1. áhitattal, 2. alázattal, 3. bizalommal, 4. Isten akarátán való megnyugvással és 5. állhatatosan végeznek. M. A. után Onokrotalusz. 3. Aldozó-ésütörtökre. Az megyen az Ur-hegyére, a ki ártatlan kezű, tiszta szívű, a ki lelkét hiába nem vette, sem átnoksággal nem esküdött barátjának. Irta: Totola Lajos. 4. Husvét után VI. vasárnapra. A malaszt elnyerésének eszközei: 1. az alázatosság, 2. a bánat búneink fölött, 3. az imádság. Irta: M. . . . A 5. Pünkösöd ünnepén. Az Egyház isteni mű. Isteni mű állandó, emberi mű mulandó. Irta: Dr. Mayer Béla. 6. Pünkösödhetőre. Hit nélkül nem tehet üdvözülni és csak a katolikus hit üdvözít. Irta: Meleber Alajos. 7. Szentháromság vasárnapjára. A szent keresztségről reánk áramló kötelemekekről. Irta: Totola Lajos. 8. Urnapjára. Az Oltárszent-ség valósága kivilágok Jézus Krisztus tiszta, szabatos szavaiból; a benyomásból, a melyet e szó az emberiségre gyakorolt; az emberiség eme hitének áldásos eredményéből. Irta: Bougeaud Emil püspök. 9. Pünkösöd után II. vasárnapra. A jóra való restség bűnös voltáról. Irta: Hollenczer István. 10. Páduai szent Antal napjára. Vannak-e csodák és mit bigyünk a csodákról. Irta: Totola Lajos. 11. Páduai szent Antal szobrának megáldásakor. Szent Antal tiszteletének eredete, annak haszna, áldásos volta. Irta: Sipos Agoston. 12. Jézus szents. Szíve ünnepére. Jézus szents. Szíve mint szeret bennünket, miként kell őt viszonzszeretnünk? Irta: Onokrotalusz. 13. Pünkösöd után III. vasárnapra. Mily sokfélekép, nyilvánul Istennek a bűnösök iránti szeretete s szeretetnek, mily hatást kell előidéznii az emberek szíveiben. Irta: Várkonyi Károly. 14. Pünkösöd után IV. vasárnapra. Azon kifogásokról a melyek ugy a prédikálóról, mint magáról a prédikációról általánosságban fölhozni szoktak. Irta: Sipos Agoston.

P á l y á z a t.

— Az *Imecsfalvi* róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: megfelelő lakás, gazdasági épületek és 600 □ öl területű kertiletményen kívül 240 k. a községi pénztárból, 158 k. államsegélyből, 40 k. tandíjból, 40 k. oszporából, 16 k. stolarjürelékből, 40 kalongya rozsa 40 kalongya zabkepe melyet kicsévelt minőségben is kaphat egy kalongya után 50 liter magot számítva, 16 terfita helyett 32 k., 3 hld 631 öl szántó, 2 hld 558 □ öl területű rét tagosított jóminőségű ingatlan haszonélvezete. Kellően felszerelt folyamodványok jelen év június 23-igalattirhoz beiktendőek. Az állomás a kinevezés után azonnal elfoglalandó. Kelt Imecs-falván, 1901 június 7-én.

Bors László,
plebános.

Szerkesztők üzenet

X. y. Semmi különös ok nem vezérelt. Nem értesültünk kellő időben s így maradt el. Persze, hogy volt nekünk is jelöltünk; különben jól néznénk ki, ha a XX-ik században épen mi nem fejezhetnők ki gondolatainkat.

A szerkesztésért felölös Eröss József.

Kiadja: Az erdélyi róm. kath. irodalmi Társulat. Felelős szerkesztő: Zlamál Agost. Szerkesztőtársak: Eröss József, Péter János dr., Szilveszter Ferenc dr., Wagner Sándor.

Nyomatott Papp Györgynél a püsp. lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.